

Č. 3534.

Živnostenské právo. — Policejní právo trestní:
* Tvrdí-li stavitel v řízení trestním, že je oprávněn provozovati také samostatné práce tesařské, musí o této otázce býti vždy rozhodnuto podle § 36 živn. řádu.

(Nález ze dne 29. dubna 1924 č. 7266.)

Prejudikatura: Boh. 2962 adm.

Č. 3535.

Závadné názvy ulic: Ve smyslu zákona ze 14. dubna 1920 č. 266 Sb. jest za nedovolené pokládati názvy ulic, které jsou samy o sobě způsobilé vyvolati v obecnstvu představu osob projevivších nepřátelské smýšlení národu českému, bez ohledu na to, zda názvy ty skutečně podle takových osob a na jejich památku byly stanoveny čili nic.

(Nález ze dne 29. dubna 1924 č. 7440.)

Věc: Městská obec Š. proti zemské správě politické v Brně o závadné názvy ulic.

Výrok Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Výměrem osp-ě z 5. května 1923 bylo městské radě ve Š. na zákl. § 7 zák. ze 14. dubna 1920 č. 266 Sb. uloženo, aby do týdne odstranila názvy ulic Rudolfsgasse, Stefaniegasse a Kaisergasse, a předložila úřadu návrh nového pojmenování těchto ulic. Odvolání obce, v němž dovozováno, že pozastavené názvy nevztahují se na členy býv. panovnické rodiny, bylo nař. rozhodnutím zamítnuto, poněvadž názvy zmíněných ulic připomínají osoby, které patřily dynastií, jež projevovala nepřátelské smýšlení národu čsl.

Stížnost podanou do tohoto rozhodnutí nss neshledal důvodnou.

§ 7 zák. ze 14. dubna 1920 č. 266 Sb., který nař. rozhodnutí byl právním podkladem, zakazuje pojmenování ulic a veřejných míst, jež nelze uvést v soulad s historií a vnějšími vztahy národa čsl., zejména mimo jiné taková, jež připomínají osoby, které projevily nepřátelské smýšlení proti národu čsl., a nařizuje, aby taková pojmenování byla odstraněna a zevní označení jich beze stopy zahlazena.

Stížnost vykládá ustanovení posléze uvedené v ten rozum, že jsou jím zakázána jenom taková pojmenování, která byla dána úmyslně v upomínku na osoby nebo události tam zmíněné. Avšak tento úzký výklad ze zák. vyvoditi nelze. Prohlašuje-li zákon zcela povšechně za nedovolené názvy, jež »připomínají« takové osoby a události, dlužno usuzovati z toho, že je mu lhostejno, jaké motivy svého času vedly k stanovení toho kterého pojmenování, a že hledí pouze na to, jaký účinek pojmenování takové může míti, jaké představy může v obecnstvu vyvolati. Nepochybným účelem zákona je odstraniti vše to, co by se mohlo rušivě dotýkati citů čsl. národa. Podle tohoto znění a zřejmého úmyslu zákona dlužno proto pokládati za nedovoleny názvy ulic již tehdy, jsou-li o

sobě způsobily vyvolati v obecnstvu představu osob, jež projevily nepřátelské smýšlení čsl. národu bez ohledu na to, zda skutečně podle nich a na jich památku byly stanoveny čili nic.

Ježto tedy okolnost, podle koho nebo čeho ta která ulice byla pojmenována, je irelevantní, nelze shledávati vadu řízení v tom, že úřad těchto okolností nezjišťoval, a sluší toliko zkoumati, zda pozastavené názvy jsou způsobilé, jak úřad za to má, připomínati osoby, které projevily proti čsl. národu nepřátelské smýšlení.

Žal. úřad shledává názvy Kaisergasse, Rudolfs-gasse a Stephaniegasse závadnými proto, že připomínají členy býv. dynastie rakouské. Uvážil-li se, že bývalo všeobecně zvykem označovati ulice na počest jednotlivých členů domácí panovnické rodiny, je úsudek žal. úřadu, že slovo »Kaiser« bez bližšího označení vyvolává v obecnstvu představu právě císaře rakouského a jména »Rudolf« a »Stephanie« představu členů bývalé panovnické rodiny, kdysi velmi populárních a pod uvedenými jmény až po dnes všeobecně známých, totiž někdejšího korunního prince rakouského a jeho manželky, zajisté na snadě. Námitky, kterými stížnost dovozuje, že tyto ulice nebyly pojmenovány po členech bývalé panovnické rodiny, jsou s hlediska toho, co svrchu řečeno, bez významu.

Že však osoby, na něž pozastavené názvy podle bezvadného úsudku žal. úřadu se vztahují, patřily dynastii, která projevovala nepřátelské smýšlení proti národu čsl., stížnost nepopírá.

Jeví se tedy bezdůvodnou.

Č. 3536.

Z á v a d n é n á z v y u l i c: I. Časové omezení stanovené v odst. 3 § 10 zák. č. 266/1920 pro dozorčí zakročení úřadu týče se jenom případů, kdy se obecní zastupitelstvo usnází v budoucnosti o novém pojmenování ulic, nikoliv případů, kde jde toliko o vyvěšení nových uličních tabulek s názvy dávno zavedenými. — II. Lze-li určité pojmenování ulice uvést v soulad s historií a vnějšími vztahy národa čsl. ve smyslu zák. č. 266/1920, jest otázkou skutkovou. — III. Ve smyslu zák. č. 266/1920 mohou úřadem za závadné prohlášeny býti názvy ulic: Bismarckplatz, Josefs-gasse, Kaiserstrasse, Roseggergasse a Wilhelmgasse, nikoliv však Wilhelm Weisstrasse.

(Nález ze dne 29. dubna 1924 č. 7441.)

V ě c: Městská obec A. (adv. Dr. Arn. Roth z Prahy) proti zemské správě politické v Praze o odstranění závadných názvů ulic.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí, pokud se týka pojmenování »Wilhelm Weisstrasse«, zrušuje se pro nezákonnost, jinak se stížnost zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Výměrem osp-é byla obec A. podle zák. ze 14. dubna 1920 č. 266 Sb. vyzvána, aby názvy Bismarckplatz, Josefs-gasse, Kaiserstrasse, Rossegergasse, Wilhelmgasse a Wilhelm Weisstrasse odstranila a nahradila novými, poněvadž nelze jich uvést v soulad s historií a vnějšími vztahy národa čsl., ježto připomínají osoby, které projevily ne-